

АГАЗЕЪ „АПЪСНУ“ А—КАНТОРА АҚНУТ.

Агазед „АПЪСНУ“ авт акареспонденция газетіа іза іелургану ақад аз бақ ауп іелуу.

Мүскү агазед „Апсн“ хус іақуу 6 м., фмүа - 36 м.

Агазед іақмаалота а-статіагуа обшдхула, іааззів іах іргехурбууам, іну-рууейт.

Ца еіаургану іам, звелургара іау а-статіау агазед іамахауам аху еіш іауақшувейт.

Агазед „Апсн“ адрес:

Сухумь типография Зайдшера.

АГАЗЕЪ „АПЪСНУ“ АКАН-ТОРА АҚНУТ.

Агазед „Апсн“ задуо, іама-ма алара авзүмгалас ішүіойт. Ірелуу агазед аху алажгаларав. Іааззүмгаласа агазед іамахауа іа-іаууейт.

Апсуа Раішүз іажа Апснү даішнү мһаіурра данқоз. ІАЧАНБА С. Іарама „АМҺАІУР“ ақнүт.

„Аһү, дадраа, һахүіойт һадууларазу. Шүл өжүш-ца ішамхнүшлану, һаіа-шапкүп Аллаһ, дуу һа-садғүл һалтаанза, ішүіойт

зеіу ішамхнүшлану, рһап-зуа ргу ішацсану, рхзуа ларқуну. Раішүз інашзуа доархану үе ішойт! Аллаһ дуу! Саһойт үлүца һу, схучзуеі сареі күрзү-лшоо унап-дуу һеанаһца-уейт, ігу рзубуа, һақуну-һа амға хара һазулауа. Сдүбулейт, сшойт сара уах, уішаікүрца азуітра ахүдоу, сабаца рдін ішану іахнү-қузаш, а ішасв ісүмоу іар-банзаалак іахүрүмқашүша, чһархус іахаармуаша. Уша-һақун Аллаһ, уара, сүла іе-замүрбейт, ісзүмчһаіт, сажү мзаеха, сүла шаацшуа сү-цсадғүл бзіаху аісүзжара,

ахүмзбра ізнүіа, убри ақү-нһ, сүмч санһанамга, сүла ма іасүрбарүм сүцсадғүл арүцһара ізүшуаз, сһан, сахүцнү сшойт аамзак зба-анза. (Іцсадғүл ах іхү не-ірхан)-Уара асүр, уара аб-зіаху сүцсағүл-Апснү! Са-қоумтан! Ібойт Аллаһ, іе-харам сара уара унүжра, уара згуцһала һзааз, уа-ра, сабаца рубао згү іпа-данү ізмоу... Мап, сүбасү-ЗҚоуп сара ара ізүтанү і-гоуа! Сүцсү... сүцсү ара інхойт, ара, сабаца ЗҚнүт һа аахүс нхарзас іахүрмаз, рүбасо ахүцау... ваі, ооу іцсү іцсадғүл ізақоум! Сүцсадғүл үеіа-зеіуоу: уһ-аір, үдүл, ухүцшзауа, ұрбашзуа, Уцаца-қурча-ха, үсац іарбанзаалак-уһа уі сүцсү зләзүм, ізләм ағүқам. Зеіу, зеіу ірүлоуп сүцсү „ақурчаха! Амаху-цһаха-хучза, аһаеүнһ, аса-бац-уһа ірүлоуп сүцсү!... Мап, іазүқалом, ацсүі ацсадғүлүі ооу ізеіушо-

ом.. (Ізаац іуеіт). Аһү, дадраа, ішүмїуан, ішүл. Аллаһ дһахуап һахүқаз-алакү. Іздүрада, Аллаһ іһар, знү сүцснү емсүЗҚ-ЗҚод оЗҚү ірүмоу хақуі-рак аідуһн, лашарак азуц-хану іқалар, ооу зүнч іш-сшара, іцсүц алага-оага-ра азүқалар, усқан, са-сҗа-куақкүі сареі һакүмзарғү, шара схучзуа лабарас іш-аур қалап ішүцсадғүл, ша-баца рнүішүтра, іахжу, ішахүларту. (Іцсһао іах іхү неірхан)-Дад, Рослан, ісүз оЗҚнүца абһа (ажү-та), іағаасүмцшак әрүмақ. (Абһала аһүш аахуанү ар-үмақ іһаҗаса-җаҗсанү, үе

іһойт)-Дад, убра-җүрүтүлан санүцсә, адамүра сан-җарцалак, абрі сүцсадғүл аһүш сгу ізурһн. (ішү-ейт)- Аһү, дадраа, Аллаһ дһақун, шаала. (Іаннүдү-зула іцсадғүл ах іхү неір-хан)-Бзіала, бзіала сүцсад-ғүл біаху! Сақоумтан! У-баруіт сара уаһа даеазнү? (Іцоіт ішү).

пейт Қабарда, еілаҗарнү, Ајҗері іһа Кучүкү убраа лүқан. Аҗлар зеіу еіқуһанү іһаас акүмуа маз дүззак һарғәлвейт. Абҗаа-һа еө-іу сацһан аҗлар рүгуза амға ар-зан імарҗснү іейт; аһү амз амсау-каҗ дүбоу, дүлзәом. Аҗлар іһа іа-аігуара амз һеіаһа іанүрба, іцаз „Уевх! уғл!“-һа іуқауа іалаҗвейт, аха іцаз імүлзәет. Амазү іара іам-сахан ігу іһа ішүзснү іейт. Арі збаз іҗарһейт, цүзснүіт „деадома“ ізүр-һейт. Арі аҗлар ірһаз аһаһа дүғанн амз дақнн іаһа аһүхнү дһасн іһит, һасіт дһхнүһн „деадома“-һа ізүзба-ғү іһн, абһа дүлзәейт. „Наі! арі дү-зүса? һаі дабаҗіу?“-һа еілаҗвейт аҗ-лар. Аҗ „Арі Ајҗері іһа җучуу хата-һа ішүзһу іоуп“ іһейт. Ајҗері іһа җучуу абһа данүлаа һахүс ігу ізеіуіт аһнүзбаріснү аһара. Убри азү цет урсүла. Убри амззәз аурснүзбар даҗа һнцзәра іахнүітү зүцаөк дүзәарһнү дүқалап, аха

Ајҗері іһа Кучуу іҗуһраан акүп Аурҗ Қабарда іһанү аеҗ іқаіпарнү даңалаз. Убри азү езара дүзә қар-

ішнейа атүсра іалағуіт, іаҗкаҗ-ісойт. АЗК аҗура хауццлеіһа төала рлүроуіт, аха З шүзүса анахүц-лак һахүс (іанхаулахлак һа-хүс); шақант іход ақара аҗүоа абүрқу ақушойт. Убүрз абүрқура-зуа рүлоуп ізлардүра шақант хәау. АЗК іанхаулахлак һахүс есү-шнүзүса іхойт. Убри ақнүт аҗүоа шақа бүрқура ақуршоу іхаула-хаанзәтүі аоһнүзүса һахүццха-залар аҗура үдүроуіт. АЗК іхара хнүар абүрқура іаһа ізбаахойт. Убри аҗбаара абрү-қурауа ірхнүцхазалароуп аҗура үдүрүрцн уахнүзар. Обүрқурак рлүц ақара бҗажар оһнүзүса ацүцароуп. Убнсоуп АЗК аҗура

шүрдүра. Ідүрүп—аҗк аоһнүц хәа һахүс хунт хәа рқнза іаһа ахш ахнүіт, ахүтн іаһа ідүуххойт. Хунт-хәа рһаоө ахшнү іаһа іац мацххойт, ахүтн лақуххойт. Аҗк рһаһа бзіа змөу ізлақоу абасоуп; ахү оһнүзәроуп, іласнү-зәроуп, алазуа збаазәроуп, аҗоа-зуа мацзәроуп, іһазәроуп,—ахү-да аунү іһазәроуп; аһнүц қаҗа-зәроуп,—авацарақуа хуазәроуп; ахуамц уалүрцәс іқазәроуп. Ағү-чама іаузәроуп, ізбаазәроуп (іқа-қазәроуп) дүк іқакһаһмакуа; аһ-цәх збаазәроуп; зһнцәх збаау аҗк ахаҗағнү маріоуп, рһарауағнү бзіахнүіт; аһцәхнүіт аһпаңуа ка-чмазәроуп. Ікачазар ачүргү бҗа һарбузүіт, уі іахқанү аҗк гуам цүоуіт.

іауцһаһа ооу дүмоузаап. Сһак аһнүз-дар ізбаца һейган дүрцәһейт; дабаца-ларүі абрүі еіш азүуа-һа; азбаца-раҗт аҗү: „Қабарда дүқазар уаһа іһа-рнү дүқам“ іһейт, аха Қабардаі дүрәі еіақан. Нас даҗау, Ајҗері іһа Кү-чуу дүбаз. үс іһейт: „абра аҗалаҗ аеҗ аһ дүоуп Қабарда-түп-һа сүоуп үб-рүі дүітүрү азуцаөв. Қабарда аҗүр дү-қазар, аһүшүр, дүзәаіған азуцаөв“— һа. Аһнүзбар арі аһаһа деіурҗейт. даҗка-һа іһнүіпейт ахлалцһа. Уі дүрцәһаһн аһнүзбар іеҗ дүманн іааіт. Аһнүзбар дөһейт Қабарда үданн азу-цаөв дүсаала-һа. җучуу ачара дү-лаҗвейт. Ожү Қабарда—сҗар азуцаөв іеҗ сааіт сһар уара уақмат-һа сарһойт, уі аһнүс дааҗ араҗ убуцаөв сара сү-ауцһойт“.

іһас іаеіахүзеі һа дүқайт җучуу іара ізләіахүуала-һа“ еіһейт. Нақтүі азу-цаөв дүдүцн абрүі оһсәлап іакүм-куа дүқан үбрүі аһнүс еҗла һаібаһнү-һа іаһн-һа реіһейт ацһараҗһаоа. Нақ аақ іаргүлану еҗла іааіҗлвейт. җучуу ізачнүм раілан дһсүааз-іагу-цәуаз імгуа дүлзәснү іһанү даһарһану аеҗ ірхумарт. Імгуа дахзәсз аҗҗраҗ-қа іһдсәлап іһанү, азуцаөв дүцснү дүһаһаіт іһан ақнүт. Ајҗері іһа җучуу даауғүлһан үс реіһейт „Сара соуп Ајҗері іһа җучуу аһнүзбар дү-снүрцү саан, аха днүсҗәіт“ іһан. Уі һахүс далагвейт арулара. Нас аһнүзбар үс іһнүіпейт аһнүзбар „Ајҗері іһа җучуу дахулауа абҗарнү зүмқайт һа. Паһаннү абҗар зүмқайт уі һахүс җучуу дахулауаз, һаһара дамацһа-һан ағнү імеісүаша аһнүба дақуцнүт арулара.

„Н А Н А С О“ (ачангүр іанданү аһнүр ірһа). „Сапца цһауп, һанасо! „Сүһнү цүссоуп, һанасо! „Сүмца еіууп, һанасо! „Ісүбаргүзеі, һанасо! „Іаауф дүмсүіт, һанасо! „Сзаагоуп, һанасо! „Обсәа үп, һанасо! „Сқуц цәцоуп, һанасо! „Іаауф дүмсүіт, һанасо! Кнүдүф хата дҗейт, һанасо! „Відаө іһнүс даағвейт, һанасо! „Ісүбаргүзеі, һанасо! „Іаауф дүмсүіт, һанасо! Мунһі Аһашба. Бабучкә Паһнүца

„А Б І Ч“ Уахнүлоуп, іаһнүлоуп, Уацһа іһнүлоуп дүбоуп. Аҗуа һейт еіахәца Хцоуп ісаҗаза. Заһн р іцазуа хуцәһһанү, Аһа іһанү, Ргнүс шанү, іһаалаһнү Іцәһейт, іхаза. Аҗү аһнүс, аҗнү, Аһнүцара ісаалакнү, Ішаха імзүрцәһһанү, ішнүрца, Дҗейт далаза, Дүшһаһа, дүшһеіуа, Җүрһа дүлзәлан. Іаауғүітнү җү цсҗлак, Ісаһаннү еіуаҗаза.

Дүшһаһа, дүшһауауаһа Баірақ імазакүа, Дағнвейт іпнүхүта, Діаст іара убра. Уабақоу уара аҗнү, Уахнүлаҗі ахата рүзуа? Ісфот шүһоһс аҗү іаҗ, Іаууиц тхазаҗ! В. Дарсәліа. А Ж А Б Ж Б У А. Гатһна ақун аібаһра зүзуа үдоуп. Фнск азүбҗаһалнү Гатһнәіт рнүшнү знү аб-ца, знү адоб-ца аҗнүжара рнү-һн аібаһра іаҗнү.

А П Ъ С Н Ы МҢЗҢРЦ ЗҒРХУУ АП-САЦА! Цара зңсаца мнлазүс іқоу зеіт рү-цәх һағнүлоуп. Ізбан іһахәзәі абас? аһнүз һазуа аһаһаһаһнүзүеі? Амала һаһнүма? Моғмоу! Цара һаҗнүл Аһ-снү еіғуу қазамқазам қарнү. Ішауһаго-ос іқаһнүм үбрнү, аха үзәіт һахара һаалаһнүзүейт. Амал азү һагуақуаҗ, араку-ашаку рәіт һаҗнүм. Зәҗәі зкуадүрнү еіғуу ооу һақзак. Рһаһаһаһуа рһама-һаһуа һара іаҗе-іағнүлоуп тнү ооһнү даарцәһнүрнү ігу іәһнүрҗарнү, еілаарцүра аҗсуаа рг-іһнүрцар. Абас оуп һаштқоу аҗсәа, һас ас ах мнлазүс іқоу зеіт рнүцәх һағнүлоуп аҗарәі адүрра аағнүр аһаһаһуа реішнү һаһаһнүм, іаһаһнүмдүра азү оуп. Аброҗнүца Аһа іһар хучкү һнү ізәлоо һаһаһейт. Апснү һаһнүл-аахнүснү іаһ-ағнүнү ірнүхоо Аһсаца роуп, зәлазүс ірмоуғн Ақуа оуп, аха уһаһнүр аҗ-сүуак уақа дүлзәом. Бүзәс іқоу зеіт рнүцәх ігулазар аҗнү һара һаһнүца „аҗсәа“, аха һа-бүшца рнүцәһамоу рнүцәхәца ігулоуп. Аһ-ца іпацһуаз аҗнү сүһейт Апснү мҗз-рәцн зәахуаз Д.Гүліә С.Чанба уһа қал-һн іаһнүрауейт аҗсүһаһа аһара, ірнүҗн-іт агазед. Агазед зүцнүіһейт еіғуаһ аха һасснү аҗнүтра іақуцнүр қалап аһнү-раара аһам азү. Уі іаһахнү аһара һаҗ-гуақзәуа іһаһнүіт аҗсәа аһнүра-ара аһнүм ақунзар. Аҗү аҗсүху іуазар аҗлар еісойт, аҗ знүшоо аҗ һейт, аһнү аҗнүшо-аһнү, аһара зәлашоо-аһара. Ізбан абас ақнү іаһнүхуазоо азү іһаһнү-шоо еіғүамейт, іаһнүзүу һаһнүцәһейт? Іһнүһан аҗсәа! іһаһнү аһнүраара аһара іаһнүіт, аһарәі, һаһаһаһнү А-қуа іаһнүіт.

Дәміа Аһашба. РЕДАКТОР АГУЦ. Сухумь, Типография А. М. Зайдшера

Хүх аҗк бзіа шүқалуа һа іа-һнү анаоө іқоу дүрәағнү іаһа-хала ібзюу аҗк зләдүршә. Убнө аЗК хала ібзюу ахү дүк еіла-чүм, (ІЗҚһам), ахү іаҗнү ішнүца-хойт, аһа-аһһарақ, ахудаөві, аһнүц-ацәҗейт, ацнүхуа ааіғуейт іша-хнүіт, дүуғнү ішсүуаһ. Ачүргү іуһаанза ідүзәроуп, іаннүхалаҗ еідаһалозәроуп; іаннүхалаҗ еідү-мһалар ачүргү іцсүлоуп аздуп. Знүчүргү іцсүлоуп ахнү дүк азха-уам. Ачүргү ааһацәс ікһаһамза-роуп, амгуаца іахадү ах іаһа із-баазар, ауп. Ачүргү амгуацәхнү-күр ішағалазәроуп, іһаһалтуа аоһннүц рнүбҗара ібҗаһауа іқам-зәроуп; ақнүкаҗуа хара харанү іа-мазәроуп; ахнү ақнүка ірнүцнүа іне-ібеішннү зүршра дүһнү аһара

цһамкуа інеіуазәроуп; аһара цһа-мзәроуп; ахнү іара аһаһара ачү-ргү іахнүжнүуазарнү іуадаоуп. Уе іқоу аҗк іһнү іангуарлнүа ачүргү ауаҗа бҗара іаннүбҗаҗубу-алаҗ ахнү ацкәтәіт. Дүрәағнү ахү аһнүра рһахнүп „ахнү дауа“ ачү-ргү ақнүт аһнүца іаҗоу, үрҗ шнүазәроуп аҗнү іаһаһалану, ахү ахааннүа „ахнү знүцнүрца“ ізба-аннү аоһннүцә аһнүах ізәғалану іқазәроуп. АЗК-ха бзіа ачүргү ахү аҗахойт ішнүһаннү, ачүргү аһнүцах-ауп іахаанахуа, ахүзуа цәҗаҗ хүх-ірханнү аварауа раҗнү іаанахуойт хүхннү цәқа іхнүоу ахүзүейт ачү-ргү ахүзүейт іахәһалнүа бҗааө-раһа іқаләйт „ахнү сәрка“ үбнө Іағнү аһнү а № аеҗ Д. Гүліа